

Kom
verder

Evaluatierapport Tussenevaluatie Lectoraat Risicobeheersing

Kom
verder

Colofon

Datum 23 november 2017

Versie Definitief

Auteur Evaluatiecommissie lectoraat Risicobeheersing

© Saxion. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Datum 23 november 2017

Titel Evaluatierapport Tussenevaluatie Lectoraat Risicobeheersing

Pagina 3 / 27

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	4
1 Onderzoeksprofiel en doelstellingen	8
2 Organisatie, mensen en middelen, samenwerkingsverbanden.....	13
3 Onderzoeksproces.....	16
4 Resultaten en impact	18
5 Evaluatie van processen en resultaten	22
BIJLAGE: DAGPROGRAMMA TUSSENEVALUATIE RISICOBEBEERSING OP 5 JULI 2017.....	25

Managementsamenvatting

Inleiding

Dit evaluatierapport bevat de bevindingen, analyses en overwegingen van de commissie tussenevaluatie lectoraat Risicobeheersing, leidend tot oordelen over de resultaten en plannen van dit lectoraat. De commissie heeft gebruik kunnen maken van het zelfevaluatierapport van het lectoraat, onderliggende documenten en gesprekken met diverse bij het lectoraat betrokkenen: academiedirecteur, lector, docent-onderzoekers en medewerkers lectoraat, externe samenwerkingspartners, interne samenwerkingspartners en studenten.

De evaluatiecommissie bestond uit:

- Dr. Guido Bruinsma, associate lector Digitalization in HRM Saxion Hogeschool [lead-auditor]
- Prof. Dr. Emile Kolthoff, hoogleraar criminologie aan de faculteit Rechtswetenschappen Open Universiteit, lector Ondernijning Avans Hogeschool [extern lid,]
- Dr. Sam Bader, afdelingshoofd Centrum Veiligheid RIVM [extern lid]
- Drs. Paul Nieuwenhuis, hoofd Bureau Kwaliteitszorg Saxion Hogeschool [secretaris]

De tussenevaluatie is uitgevoerd conform de binnen Saxion vastgestelde afspraken daarover. Zie daarvoor 'Kwaliteit als ambitie; Saxion Kwaliteitsbeleid 2016–2020'(College van Bestuur Saxion, december 2016) en de notitie 'Kwaliteitscyclus en P&C-cyclus praktijkgericht onderzoek Saxion m.i.v. 2017 (Bureau Kwaliteitszorg Saxion, februari 2017).

Dit evaluatierapport is opgebouwd volgens de standaarden van het landelijke Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek (Vereniging Hogescholen, oktober 2015) en de Saxion-operationalisering daarvan in het Saxion Kwaliteitskader Onderzoek (College van Bestuur Saxion, september 2016). Per standaard heeft de commissie haar bevindingen beschreven en conclusies en adviezen geformuleerd.

Conclusies en aanbevelingen

Vooraf

De commissie maakt onderscheid tussen de huidige situatie van het lectoraat Risicobeheersing en de geschetste toekomstige situatie van een lectoraat Risico-samenleving, waartoe Saxion intussen (in april) heeft besloten. De zelfevaluatie spitst zich toe op het huidige lectoraat, inclusief haar beelden en voornemens voor de (nabije) toekomst.

De evaluatiecommissie heeft daarnaast de beschikking gekregen over de quick scan 'Trends en thema's; Over de behoefte aan onderzoek in het economisch domein' (augustus 2016) en de notitie 'Overzicht lectoraatsontwikkeling Economisch Domein'(april 2017). Die notities geven een schets van de toekomstige lectoraat, die de commissie nadrukkelijk in haar evaluatie heeft betrokken. Dat komt met name bij standaard 1 tot uitdrukking.

Algemeen

Per onderscheiden standaard van het SKOn geeft de commissie in deze managementsamenvatting de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen weer; deze zijn uitgewerkt in het rapport. Aan iedere

standaard is een oordeel gekoppeld ('onvoldoende', 'voldoende' of 'goed'). De aanbevelingen in het rapport moeten gelezen worden in de context van de transitie waarin het lectoraat zich bevindt en zijn erop gericht voor de doorontwikkeling te trekken lessen uit de ervaringen van de afgelopen jaren.

Standaard 1: Onderzoeksprofiel en doelstellingen

Het lectoraat RB heeft als centrale thema 'veilig wonen en werken'. Uit dat thema, de (drie) onderzoeklijnen en de ontwikkelingen blijkt dat de onderzoekspraktijk relevante vraagstukken betreft. Een strategische visie, die aan het centrale thema ten grondslag ligt, is niet scherp gesteld. De duiding van het thema heeft iets profilerends, maar kan niet als ambitieus en uitdagend worden getypeerd. Het lectoraat speelt, mogelijk zelfs wat al te opportunistisch, in op relevante en actuele ontwikkelingen. Gedragen door een duidelijke strategische visie kan focus worden gerealiseerd en wordt mogelijke versnippering voorkomen. Opgemerkt wordt dat voor de schets van het te vernieuwen lectoraat een dergelijke focus-slag eveneens geadviseerd wordt. Die is zeker nodig. Het komt de commissie voor dat het opportunistische karakter van het tot heden uitgevoerde onderzoek nog teveel doorklinkt in toekomstige gefragmenteerde profilering.

In het onderzoeksprogramma zijn de drie onderzoeklijnen en ook andere genoemde ontwikkelingen terug te zien. Het lectoraat draagt substantieel bij aan de oplossing van vraagstukken uit de beroepspraktijk, maar heeft (ondanks de mooie en succesvolle onderzoeksminoren) in de bijdrage aan onderwijs en professionalisering nog een weg te gaan en draagt tot dusverre beperkt bij aan de kennisontwikkeling op het onderzoeksdomein.

Het domein en het onderzoeksprogramma van het lectoraat RB heeft een natuurlijke verbintenis met met het Saxion-zwaartepunt Living Technology (LT). In veel onderzoeksprojecten en -activiteiten is de verbintenis tussen veiligheid en innovatieve technologie zichtbaar. Er ligt wel de uitdaging om in die trajecten het veiligheidsvraagstuk meer leidend te laten zijn.

Het lectoraat beschikt over een relevant netwerk, waarin wordt samengewerkt en dat wordt benut voor de ontwikkeling van haar onderzoeksportfolio. De contacten met externe samenwerkingspartners zou veel meer dan tot dusverre betrokken moeten worden bij de ontwikkeling van de visie en de profilering van het toekomstige lectoraat. Zij geven expliciet uitdrukking aan behoefte en belang daartoe. Het is belangrijk en urgent dat Saxion de handreiking oppakt. Dit vereist een actieve opstelling van het lectoraat en een bijbehorende attitude en competenties van de medewerkers. De instelling van een externe adviesraad voor het te vernieuwen lectoraat wordt dringend aanbevolen.

De commissie beoordeelt deze standaard als onvoldoende.

Standaard 2: Organisatie, mensen en middelen, samenwerkingsverbanden

De organisatie- en beslissingstructuur kenmerkt zich doordat besluitvorming over onderzoeklijnen en -projecten collegiaal plaatsvindt. De kenniskringvergadering is hier een belangrijk hulpmiddel, waarin de teams, die zelf verantwoordelijk zijn voor acquisitie en ontwikkeling van onderzoeksprojecten voor de minoren, en de lector overleggen en gezamenlijk beslissen.

Het lectoraat beschikt over personeel van over voldoende kwaliteit om de onderzoeksopdrachten op niveau uit te voeren. Naast enkele gepromoveerde onderzoekers, zijn er enkele promovendi, die samen met de niet gepromoveerde lector een competent onderzoeksteam vormen. Hoewel het lectoraat de middelen ervoor heeft, lukt het niet in voldoende mate om docent-onderzoekers in te zetten. De voornemens van de directie zullen daar naar verwachting verbetering in aanbrengen.

De samenwerking met de opleidingen kan worden versterkt; de gezamenlijke ontwikkeling van het Safety & Security Lab is daar een goede aanzet voor.

De lector heeft een groot en relevant netwerk opgebouwd; het lectoraat werkt daarin actief samen met diverse partners, zowel bedrijven en instanties als kennisinstellingen.

De commissie beoordeelt deze standaard als voldoende.

Standaard 3: Onderzoeksproces

Het lectoraat hanteert een gestandaardiseerde aanpak van het onderzoeksproces met als fasen acquisitie, onderzoeksplan, uitvoering, rapportage. Er wordt onderscheid gemaakt tussen studentenonderzoeksopdrachten en onderzoeksopdrachten voor het lectoraat. Het onderzoek vindt op een methodologisch verantwoorde wijze plaats, in voldoende mate aansluitend bij de regels van gedragscode praktijkgericht onderzoek. Aandacht wordt gevraagd voor een mogelijke spanningsveld bij het doe van 'commerciële' onderzoeksopdrachten binnen het onderwijs.

Peer review vindt bij alle onderzoek in enigerlei vorm plaats. Het lectoraat geeft een voorbeeld van verbeteractie naar aanleiding van een externe peer review. Het verdient aanbeveling dat het lectoraat bevindingen en verbeteracties expliciet vastlegt, waardoor de transparantie toeneemt en het borgingsproces vereenvoudigt.

De commissie beoordeelt deze standaard als voldoende.

Standaard 4: Resultaten en impact

Op het domein kennisontwikkeling heeft het lectoraat door presentaties/workshops, publicaties (waaronder peer reviewed) en bijdragen aan een boek bijgedragen aan de kennisdisseminatie. Ook de onderzoeksrapportages bevatten veel bijdragen aan kennisontwikkeling.

Hoewel het lectoraat geen aanduiding van aantallen (analyses en beleidsaanbevelingen; demonstrators; evaluaties van effectieve risicocommunicatie-middelen) geeft, kan worden gesteld, dat het lectoraat voor de beroepspraktijk en maatschappij opbrengsten levert die daadwerkelijk worden benut. De tevredenheid van het werkveld over de resultaten is zondermeer hoog. Waar het gaat om impact van de deelonderzoeken blijkt duidelijk de relevantie van het lectoraat; de maatschappelijke impact is als voldoende te kwalificeren. Waar het gaat om de impact die vanuit een lectoraat wordt verwacht –het bundelen van state of the art kennis uit praktijk, onderwijs en onderzoek– om de partners daarmee te verrijken is dit nog onvoldoende. Impact is er overigens wel wanneer gekeken wordt naar de boeken waarin bijdragen geschreven zijn en de publicaties van de docent-onderzoekers.

Het lectoraat heeft aan de wieg gestaan van zowel IVK als SEC, maar op het domein onderwijs en professionalisering is afgezien van het eigenaarschap van de twee onderzoeksminoren (die zonder meer bijdragen aan het onderzoekend vermogen van de deelnemende studenten), de bijdrage beperkt. Alle betrokkenen realiseren zich dat de structurele en inhoudelijke samenwerking belangrijk en urgent is, voor zowel het onderwijs als het onderzoek.

De commissie beoordeelt deze standaard als voldoende.

Standaard 5: Evaluatie van processen en resultaten

Uit de wijze waarop het lectoraat uitvoering geeft aan de plan–do–check–act cyclus in de P&C–cyclus met de instrumenten jaarplan en jaarrapportage, blijkt dat zij processen en resultaten evalueert. Daarbij lijkt de focus wel wat veel te liggen bij de mogelijkheden en kansen en te weinig reflectie op haalbaarheid in termen van: passend bij het profiel en de beschikbaarheid van onderzoekscapaciteit. In die zin behoeft de evaluatie versterking van het kritische gehalte. De betrokkenheid van interne en externe stakeholders hierbij is ook een punt van verbetering. Het lectoraat gebruikt de beschikbare managementinformatie voor evaluatie van haar resultaten

De commissie is van oordeel dat het lectoraat voldoet aan deze standaard.

Advies over voortzetting

Conform afspraken in de notitie 'Kwaliteitscyclus en P&C–cyclus praktijkgericht onderzoek Saxion m.i.v. 2017' brengt de commissie een advies uit over de voortzetting van het lectoraat Risicobeheersing.

Ondanks het onvoldoende oordeel op standaard 1 adviseert de evaluatiecommissie de ingeslagen weg van het vernieuwde lectoraat voort te zetten.

De ingezette doorontwikkeling als lectoraat Risico–samenleving biedt daarvoor goede aanknopingspunten. Saxion doet er goed aan daadwerkelijk focus aan te brengen, omdat het risico–domein heel breed is en aan veel actuele ontwikkelingen onderhevig. Het gevaar van versnippering ligt dan op de loer. Belangrijk en urgent is de ontwikkeling van een visie, in een samenspel van onderzoekers, onderwijs én werkveld.

De commissie wil, op basis van de ontvangen informatie, de ervaringen met het huidige lectoraat en eigen afwegingen, graag meegeven bij de visieontwikkeling aan te sluiten bij zich uitkristalliserende sterke punten en kansen in de regio. De focus zou dan moeten liggen bij het ontwerpen van een veilige omgeving, waarbij risicocommunicatie een kenmerkend element is en gebruikmaking van technologie het inhoudelijke zwaartepunt. De commissie adviseert niet ook in te zetten op cybersecurity, omdat daarmee de focus verloren dreigt te gaan, daarvoor veel meer specialistische expertise nodig is en andere kennisinstellingen zich daar reeds op profileren. In de gesprekken is dit van verschillende zijden ook benoemd.

1. Onderzoeksprofiel en doelstellingen

Normtekst BKO

“De onderzoekseenheid heeft een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel en een onderzoeksprogramma met bijhorende doelen die zijn geoperationaliseerd in een aantal indicatoren.

Toelichting BKO

Met het onderzoeksprofiel en het onderzoeksprogramma geeft de onderzoekseenheid aan in welke richting en in welke mate ze onderscheidend zijn: relevant, ambitieus en uitdagend voor het onderwijs, voor de professionalisering van de beroepspraktijk en voor het kennisdomein. Het onderzoeksprofiel vertoont samenhang met de onderzoeksvisie van de hogeschool en kan rekenen op draagvlak van (interne en externe) stakeholders. Het onderzoeksprogramma bevat concrete doelen; voor het meten en zichtbaar maken daarvan heeft de onderzoekseenheid indicatoren vastgesteld die zicht geven op: input, producten, gebruik en waardering.”

Operationalisering Saxion:

Lectoraten van Saxion tonen aan dat ze in een meerjarenperspectief bestaansrecht hebben voor het vakgebied en het gerelateerde onderwijs. Lectoraten laten hun inhoudelijke relevantie zien en laten hun uniciteit (onderscheid ten opzichte van inhoudelijke collega-lectoraten binnen Saxion of in Nederland) zien. Daarnaast worden doelstellingen onderscheiden naar lange termijn en korte termijn (jaarplan). Doelstellingen voor korte termijn worden SMART geformuleerd. Lectoraten van Saxion kunnen eveneens aantonen dat ze zowel activiteiten ontplooiën ten aanzien van kennisontwikkeling, als ten aanzien van valorisatie en onderwijs/professionalisering. Lectoraten maken zichtbaar wat hun bijdrage is aan de realisatie van het Saxion Strategisch Plan 2016–2020¹. Lectoraten tonen aan dat hun onderzoeksprogramma in afstemming met stakeholders (intern en extern; onderwijs en werkveld) tot stand komt, wordt uitgevoerd en geëvalueerd. De prestatie-indicatoren praktijkgericht onderzoek² van Saxion worden door het lectoraat gehanteerd.

1. Onderzoeksprofiel en onderzoeksprogramma

Huidig lectoraat Risicobeheersing

Vanaf 2013 (bij de verlenging van het lectoraat) is het centrale thema ‘veilig wonen en werken’, met accent op toenemende eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven, gepaard gaand met verhoging van zelfredzaamheid en toenemende aandacht voor proactieve en preventieve maatregelen. Het leveren van een bijdrage aan het verhogen van veiligheid (objectief) en veiligheidsgevoel (subjectief) in de woon- en werkomgeving kan als profiel worden geduid.

Het lectoraat geeft aan dat het in 2013 gekozen heeft voor 4 onderzoeksthema’s, te weten:

1. Veilige inrichting van de leefomgeving.

¹ Het Saxion Strategisch Plan is te vinden via <http://www.saxion.nl/strategischplan>

² Prestatie-indicatoren praktijkgericht onderzoek zijn via [deze link](#) te vinden op Connect

2. Ontwikkeling van technologische hulpmiddelen (aansluiting bij de LT-Agenda van Saxion).
3. Netcentrische Informatievoorziening.
4. Veiligheidsbewustzijn en -cultuur.

In de zelfevaluatie meldt het lectoraat dat zij vanwege de overlap tussen ontwikkeling van technologische hulpmiddelen (thema 2) en netcentrische informatievoorziening (thema 3), deze lijnen heeft samengevoegd tot 'ontwikkeling van technologische hulpmiddelen die netcentrische informatievoorziening mogelijk maakt'. Netcentrische informatievoorziening betreft vooral de wijze waarop informatievoorziening plaatsvindt; kenmerkend is dat gegevens in een open organisatie worden gedeeld, waarbij alle betrokken niveaus en partijen gelijktijdig toegang hebben tot dezelfde en actuele gegevens.

De commissie constateert dat het lectoraat in de projecten zich waar het gaat om de ontwikkeling van technologische hulpmiddelen, niet beperkt tot netcentrische informatievoorziening. Dat is ook begrijpelijk gezien de vele technologische innovaties, die op allerlei gebied in te zetten is. Netcentrische informatievoorziening gaat in de kern om (risico)communicatie. De commissie ziet dat het lectoraat op het gebied van risicocommunicatie onderzoeksprojecten en -capaciteit genereert. De commissie duidt dat als kansrijk, juist omdat communicatie in de (beleving van een veilige) leef- en werkomgeving van grote importantie is.

Het lectoraat meldt voorts dat zich in de afgelopen jaren nieuwe thema's hebben aangediend, waar het lectoraat ook bij betrokken is. Allereerst het veilig gebruiken van drones en drones regelgeving (en dito betrokkenheid bij het regionale netwerk Twente Safety & SecuritySS en de Riskfactory, incl. ontwikkeling drones testcentrum). Voorts kan cybersecurity worden genoemd.

De commissie ziet aan het centrale thema, de onderzoeklijnen en de ontwikkelingen, dat het lectoraat relevante vraagstukken centraal stelt. De commissie heeft, noch in de documentatie, noch in de gesprekken, kunnen vaststellen of en zo ja welke strategische visie ten grondslag ligt aan het centrale thema. De duiding van het thema heeft iets profilerends, maar heeft kan niet als ambitieus en uitdagend worden getypeerd. Het lectoraat speelt, mogelijk zelfs wat al te opportunistisch, in op relevante en actuele ontwikkelingen, maar dat gaat nog niet gepaard met dito opdrachten en/of investeringen. Het laat de aanzetten in de sfeer van TSS onverlet.

In het onderzoeksprogramma zijn de drie onderzoeklijnen en ook andere genoemde ontwikkelingen terug te zien. Waar het de bijdragen aan de kerntaken van praktijkgericht onderzoek betreft, is de constatering van de commissie (welke in hoge mate correspondeert met de eigen evaluatie van het onderzoeksportfolio), dat het lectoraat:

- substantieel bijdraagt aan de oplossing van vraagstukken uit de beroepspraktijk (zij het veelal in de vorm van kortlopende onderzoeksprojecten, gekoppeld aan onderzoeksminoren);
- smal bijdraagt aan onderwijs en professionalisering (met name door de onderzoeksminoren en docentafhankelijke terugkoppeling van onderzoeksresultaten naar het onderwijs, alsmede door bijdragen aan standaard HBO-ondewijsliteratuur);
- beperkt bijdraagt aan de kennisontwikkeling op het onderzoeksdomein (terwijl de opbrengsten van de vele kleine onderzoeken daar mooi basismateriaal voor biedt).

Het lectoraat gebruikt de prestatie-indicatoren voor praktijkgericht onderzoek als maat voor de te realiseren resultaten. In de jaarplannen en de rapportages neemt het lectoraat haar doelen en behaalde resultaten op. Het lectoraat reflecteert ook kritisch op de haalbaarheid van diverse ambities en doelen (zie hoofdstuk 4. Resultaten en impact).

Binnen de thema's komen de kerntaken van praktijkgericht onderzoek (te weten kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein, valorisatie naar beroepspraktijk en maatschappij en betekenis voor onderwijs en professionalisering) aan bod. In de jaarplannen en de managementreviews is te zien dat het lectoraat de prestatie-indicatoren voor praktijkgericht onderzoek gebruikt. In de jaarplannen worden te bereiken resultaten opgenomen en toegelicht (zie verder hoofdstuk 4, punten 10 t/m 12).

Het lectoraat memoreert de Saxionvisie op onderwijs en onderzoek 'Doeners met Denkkraft. Een belangrijk uitgangspunt daarin is dat toegepast onderzoek vanuit de volle breedte van de onderwijsteams gedragen en uitgevoerd wordt. De uitvoering van toegepast onderzoek beperkt zich dan niet meer tot de relatief kleine groep van lector en kenniskringleden. Kenmerk is de gezamenlijke ontwikkeling van de onderzoeksagenda; dus samenspel lectoraat, onderwijs en beroepspraktijk. Het toekomstige lectoraat zal de opdracht tot gezamenlijke ontwikkeling van de onderzoeksagenda moeten oppakken.

Toekomstig lectoraat Risico-samenleving

De schetsen van het toekomstige lectoraat in de notities Trends en thema's; Over de behoefte aan onderzoek in het economisch domein' (augustus 2016) en de notitie 'Overzicht lectoraatsontwikkeling Economisch Domein' (april 2017) zijn zeer herkenbaar. Saxion geeft aan dat het gaat over de invloed van nieuwe technologieën en procedés in leven en werk, waarbij grip en regie nog onvoldoende zijn mee-ontwikkeld en de toekomst onzeker voelt. Als mogelijke (LT-)vraagstellingen zijn geïdentificeerd: Wat betekent samen-redzaamheid? En in welke mate spelen nieuwe technologieën en met name living technology daarbij een rol? Hoe ziet de veiligheidsketen er dan uit?

De schetsen zijn nog zeer algemeen en behoeven nadere doordinking en afbakening.

In de gesprekken is gebleken dat dat dringend noodzakelijk is als het een lectoraat wil worden dat niet alleen gekend wordt door de (regionale) beroepspraktijk en goed verbonden is met onderwijs, maar dat ook (nationaal en mogelijk internationaal) bijdraagt aan de kennisontwikkeling op een (enkele) subdomein(en) van dit brede vakgebied.

Saxion doet er goed aan daadwerkelijk focus aan te brengen, omdat het risico-domein heel breed is en aan veel actuele ontwikkelingen onderhevig. Het gevaar van versnippering ligt dan op de loer, zoals dat ook het geval is bij het huidige lectoraat. Belangrijk en urgent is de ontwikkeling van een visie, in een samenspel van onderzoekers, onderwijs én werkveld.

De commissie wil, op basis van de ontvangen informatie, de ervaringen met het huidige lectoraat en eigen afwegingen, graag meegeven bij de visieontwikkeling aan te sluiten bij zich uitkristalliserende sterke punten en kansen in de regio. De focus zou dan moeten liggen bij het ontwerpen van een veilige omgeving, waarbij risicocommunicatie een kenmerkend element is en gebruikmaking van technologie het inhoudelijke zwaartepunt.

Belangrijke en geschetste onderleggers zijn (zoals ook in de schetsen aangegeven) zijn, dat er toenemende aandacht is voor veiligheidsbewustzijn in het algemeen en risicoperceptie en

zelfredzaamheid (in een netwerksamenleving) in het bijzonder met benutting van technologie. Risico- en crisiscommunicatie worden hiertoe vaak ingezet en zijn inmiddels stevig verankerd in de risico- en crisisbeheersingsorganisaties. Het huidige lectoraat heeft op dit gebied potentieel, omdat ze zowel thuis is in de wetenschappelijke wereld van risicocommunicatie als in het toepassen van deze kennis. De in de ZE uitgesproken ambitie om een multidisciplinair expertisecentrum voor toegepast risico-communicatieonderzoek te worden, is met het oog op het toekomstige profiel het verder doordenken en verkennen meer dan waard.

De commissie adviseert niet ook in te zetten op cybersecurity. Zowel de externe samenwerkingspartners als lectoren onderschrijven in de gesprekken dit advies. Dat laat onverlet dat in het onderwijs en onderzoek aandacht voor dit vraagstuk nodig is. De ontwikkeling van (onderzoeks)minoren verdient dan ook alle steun. Er zijn andere hogescholen en kennisinstellingen³, die een voorsprong hebben in kennisontwikkeling op het gebied van cybersecurity en het zou een onevenredig grote investering vergen als Saxion dat ook zou willen.

Terwijl de transitie wordt voorbereid gaat het onderzoek van het lectoraat Risicobeheersing in volle vaart door en worden daar waar mogelijk kansen benut in samenwerking met het werkveld. Zo worden onderzoekslijnen rondom de toepassing van drones en 'cybersecurity' nader verkend, zo is te lezen in het jaarplan 2017. De commissie adviseert heroriëntatie op de verkenning aangaande cybersecurity.

2. Relatie met Saxion Strategisch Plan

In de zelfevaluatie memoreert het lectoraat dat het profiel en onderzoeksprogramma van het lectoraat uit zichzelf verbintenis heeft met het Saxion-zwaartepunt Living Technology (LT). Zij is in het bijzonder verbonden met de roadmap Areas & Living en noemt de initiatieven Smart City aanpak criminaliteitsbestrijding Enschede en het TS&S onderzoek naar inzet van drones als voorbeelden. Ook is ervoor gekozen om twee onderzoekslijnen samen te brengen in 'technologische hulpmiddelen en netcentrische informatievoorziening'. Daardoor is volgens het lectoraat op natuurlijke wijze één onderzoekslijn op het gebied van 'informatietechnologie voor de beheersing van calamiteiten' ontstaan. De commissie kwalificeert deze typering als wat al te ambitieus en ziet het lectoraat eerder meer reactief opereren in primair technologisch gedreven onderzoek (van bijvoorbeeld lectoraat Ambient Intelligence). Het is een uitdaging om het veiligheidsvraagstuk meer leidend te laten zijn, zoals alle betrokkenen in gesprekken ook bevestigen en wensen.

De commissie onderschrijft overigens de natuurlijke verbintenis tussen veiligheid en innovatieve technologie, en ziet die ook in verscheidene, ook grotere (zoals TEC4SE, MOSES), onderzoeksprojecten terug.

3. Afstemming met stakeholders

³ Lectoraat Cybersafety van Noordelijke Hogeschool Leeuwarden / Politie Academie; Lectoraat Cyber security & safety van Haagse Hogeschool. Beide hebben recent een expertisecentrum opgericht: Cyber Science Centre (OU, NHL, Politie Academie), respectievelijk Centre of expertise Cyber Security (Haagse Hogeschool).

De commissie heeft geconstateerd, dat het lectoraat een relevant netwerk heeft opgebouwd en onderhoudt, en benut voor de ontwikkeling van haar onderzoeksportfolio (zie hoofdstuk 2, punt 7). Het heeft de commissie in zeker mate verbaasd, dat de externe samenwerkingspartners in het gesprek aangaven nauwelijks betrokken te zijn bij de ontwikkeling van het profiel en de onderzoeklijnen van het huidige lectoraat. Bij de ontwikkeling van onderzoeksactiviteiten en –projecten is die samenwerking er nadrukkelijk wel.

De externe samenwerkingspartners gaven aan een duidelijke en grote behoefte en belang te hebben bij actieve betrokkenheid bij de ontwikkeling van de visie op het te vernieuwen lectoraat. Zij gaven aan dat er nog geen betrokkenheid is geweest bij de totstandkoming van de schetsen, die Saxion van het lectoraat heeft gemaakt. Het is belangrijk en urgent dat Saxion de handreiking van partners als deze oppakt en benut voor de gezamenlijke dialoog (ook met onderzoekers en het onderwijs) over het profiel van het lectoraat. Zij benadrukten de waarde en mogelijkheden van het lectoraat te zien en gaven aan dat het lectoraat een overzichtsrol zou moeten kunnen vervullen.

De commissie beveelt voorts aan voor het nieuwe lectoraat een externe adviesraad in te stellen, die nadrukkelijk een stempel kan drukken op het profiel en het programma.

Oordeel standaard 1: De commissie beoordeelt deze standaard als onvoldoende.

2. Organisatie, mensen en middelen, samenwerkingsverbanden

Normtekst BKO

De wijze waarop de eenheid is georganiseerd, de inzet van mensen en middelen en de interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties maken de realisatie van het onderzoeksprofiel mogelijk.

Toelichting BKO

Deze standaard bevat de voorwaarden om het onderzoeksprofiel en het daarop gebaseerde onderzoeksprogramma te kunnen realiseren. Het portfolio en de wijze waarop de eenheid is georganiseerd is ondersteunend aan de uitvoering en borging van het onderzoeksprogramma. De inzet van mensen en middelen is daarbij toereikend in kwalitatief en kwantitatief opzicht. De interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties daarbij zijn voldoende relevant, intensief en duurzaam.

Operationalisering Saxion

Een goede aansturing en facilitering van onderzoekseenheden is van belang om de beoogde doelstellingen te halen. Daarnaast moeten er in kwantitatief en in kwalitatief opzicht voldoende docent-onderzoekers zijn om het onderzoeksprogramma te kunnen realiseren. Het lectoraat moet daarvoor in kaart hebben gebracht welke eisen zij aan de personeelsformatie stelt. Ten aanzien van benodigde middelen en voorzieningen moet het lectoraat een eigen visie/plan hebben en in de praktijk moet blijken dat die voorzieningen er ook zijn en goed werken. Ten aanzien van samenwerking en netwerken vindt Saxion het belangrijk dat lectoraten actief relatiebeheer uitvoeren zodat met de juiste partners wordt samengewerkt.

4. Organisatie- en beslissingsstructuur

In de ZE geeft het lectoraat aan, dat de onderzoeksleiding bij de lector ligt. Er is een kenniskringvergadering voor het beheersen van de onderzoeksprocessen en het garanderen van de kwaliteit. Vanwege de verbreding van het onderzoeksportfolio is ervoor gekozen om naast die vergadering teams te vormen voor de onderzoeksminoren, die zelf verantwoordelijk zijn voor acquisitie en ontwikkeling van onderzoeksprojecten voor de minoren. Dit gebeurt effectief en efficiënt: dcenten geven aan van elkaars expertise en netwerk gebruik te maken waardoor kruisbestuiving plaats kan vinden en opdrachtgevers efficiënt worden benaderd

De besluitvorming over onderzoekslijnen en -projecten vindt collegiaal plaats; dat geldt ook voor de onderzoeksprojecten voor de minoren. De gerichtheid op de onderzoeksminoren heeft er wel mede aan bijgedragen dat er accent is komen te liggen op veelal kleinere en kortlopende onderzoeksprojecten.

Het lectoraat heeft in het verleden aan de wieg gestaan van de opleidingen IVK en SEC. Het zijn natuurlijk bij uitstek opleidingen op het gebied van safety en security, en daarmee ook op het domein van het lectoraat Risicobeheersing. Door middel van de onderzoeksminoren biedt het lectoraat studenten de mogelijkheid zich onderzoeksmatig te verdiepen in een veiligheidsvraagstuk van een bedrijf of instantie.

Onderzoekers en docent-onderzoekers die werkzaam zijn bij het lectoraat verzorgen het onderwijs van de minor. Daarnaast benutten zij resultaten van onderzoek van het lectoraat in het onderwijs. Van een structureel overleg en structurele samenwerking met de opleidingen is geen sprake. Alle betrokkenen (directeur, lector, opleidingsmanager, docent-onderzoekers) vinden dat een tekortkoming. In de ZE geeft het lectoraat aan dat de afstemming met de onderwijsteams verbeterd moet worden. De intentie is dat die samenwerking vorm krijgt door de dialoog over het te vernieuwen lectoraat (opleidingsteams nemen reeds deel aan de discussie), resulterend in een afgestemde onderzoeksagenda, die ook gekend en gedragen wordt door de opleidingen. Het lectoraat onderschrijft dat ook: in de ZE schrijft ze dat het bewaken en vormgeven van de onderzoeksagenda niet louter een taak van een afzonderlijk lectoraat is.

Intussen is al wel besloten dat het lectoraat actief aan de slag gaat met de opzet en het gebruik van het S&S Lab, waar in principe alle studenten van de opleidingen IVK en SEC gebruik van zullen gaan maken. Werken aan onderzoekend vermogen moet dat dan wel vanaf leerjaar 1 mogelijk maken.

5. Personeel

In de ZE is aangegeven, dat het lectoraat de ambitie van gemiddeld 4,4 fte bezetting niet realiseert. De bezetting anno 2016 is 3,5 fte (incl. 0,5 fte liaison in TS&S). De vaste kern onderzoekers is beperkt. Een significant probleem is de beschikbaarheid van docent-onderzoekers uit de opleidingen. De prioriteit ligt bij het onderwijs en dat heeft meerdere keren tot de situatie geleid, dat het lectoraat wel de financiën had, maar niet het personeel kon aantrekken. De directeur meldt in het gesprek dat met ingang van studiejaar 2017-2018 ieder onderwijsteam in de academie 0,5 à 0,6 fte docent-onderzoeker beschikbaar dient te stellen voor onderzoek in een van de lectoraten van de academie. Onderkend is ook dat de kenniskring van het lectoraat geregeld aan mutaties onderhevig is (geweest), waardoor de continuïteit van onderzoek in het geding kon komen.

In de gesprekken benoemen externe stakeholders de relatie met de beroepspraktijk als essentieel en tekenen daarbij aan, dat dat perspectief bij HBO-medewerkers versterkt moet worden. De focus moet niet alleen gericht zijn op verbetering van onderwijs door onderzoek, maar ook op de zakelijke kant van de samenwerkingsrelatie (business development).

De commissie onderschrijft de evaluatie van het lectoraat, dat het personeel over voldoende kwaliteit beschikt om de onderzoeksopdracht op niveau uit te voeren. Naast enkele gepromoveerde onderzoekers, zijn er enkele promovendi, die samen met de niet gepromoveerde lector een competent onderzoeksteam vormen. Gezien de beperkte beschikbaarheid van docent-onderzoekers zou overwogen kunnen worden ook enige ruimte te creëren voor het aanstellen van onderzoekers, omdat daarmee ook de externe positie van het lectoraat mee gediend kan zijn.

Vanzelfsprekend is het beschikbare aantal en het totale aantal fte onderzoekscapaciteit bepalend voor de doelen van het onderzoek. Doordat veel van het onderzoek uitvoering krijgt langs de weg van de onderzoeksminoren is het resultaat qua volume respectabel. Het aantal studenten dat jaarlijks deelneemt aan een van de onderzoeksminoren, bedraagt circa 120. Dat is wel lager dan de ambitie van 200 studenten (die voor minimaal 3 EC onderzoeksactiviteiten verrichten), die het lectoraat zich gesteld had. Daarnaast zijn er in de afgelopen periode 2 studenten bij het lectoraat afgestudeerd.

6. Voorzieningen en middelen

Het lectoraat kan in voldoende mate beschikken over of heeft voldoende toegang tot voor haar werk relevante voorzieningen. De nauwe samenwerking met bedrijven en instanties, die beschikken over dergelijke voorzieningen en innovaties, maakt dat mogelijk. Door de participatie in het netwerk TS&S kan het lectoraat gebruik maken van voorzieningen op de Luchthaven Twente. Voorts wordt werk gemaakt van de totstandkoming van het Safety&Security Lab.

Het streven was een omzetgroei van 380k€ naar 420 k€. Dit wordt niet gerealiseerd; ergo er is sprake van daling naar gemiddeld 320 k€. Daarbij is de verhouding 1^e geldstroom – 2^e/3^e geldstroom ook veranderd (van 43% 2^e/3^e in 2013 naar 25% in 2015). In 2016 wordt weer stijging verwacht tot 35%. In de ZE is niet opgenomen of dat is gelukt; in de bijlage staat wel het resultaat 2016: 23%. Voor 2017 is de ambitie 35%.

De inkomsten uit de 2^e/3^e geldstroom realiseert het lectoraat met name door cofinanciering van opdrachtgevers, van bedrijven en instanties (incl. subsidie van provinciale, regionale en lokale overheidsinstanties). Het lectoraat heeft geen inkomsten gegenereerd uit nationale en/of internationale fondsen als RAAK (NWO), Horizon2020, EFRO en Interreg.

Toch is sprake van positieve resultaten. Dat wordt verklaard doordat het lectoraat onvoldoende de mogelijkheid heeft gehad om voldoende docent-onderzoekers in te zetten.

7. Samenwerking en (internationale) netwerken

Het lectoraat is actief in verschillende interne (binnen Saxion) en externe netwerken. Als een rode draad lopen het Instituut voor Fysieke Veiligheid en de veiligheidsregio's (met name Twente) door de onderzoeksactiviteiten. Andere belangrijke externe partners zijn: TS&S, SVOB, Licht en Donker Advies, Openbare Verlichting.nl, diverse kennisinstellingen en het RIVM. De commissie constateert dat dit relevante partners zijn. Tegelijkertijd constateert de commissie dat de onderzoeksactiviteiten zich vooral concentreren op de regio's van de locaties van Saxion (Stedendriehoek en Twente).

Het lectoraat heeft goede relaties met lectoraten van andere hogescholen, met name de genoemde van de Haagse Hogeschool en de NHL. Binnen Saxion werkt het lectoraat Risicobeheersing vooral samen met het lectoraat Ambient Intelligence, met name op het gebied van innovatieve sensor-technologie. Tenslotte is het lectoraat verbonden aan en actief in enkele internationaal opererende netwerken (CONRIS, EU COST ACTION TUD 1203, SRA).

Oordeel standaard 2: De commissie beoordeelt deze standaard als voldoende.

3. Onderzoeksproces

Normtekst BKO:

Het onderzoek van de onderzoekseenheid voldoet aan de standaarden die in het vakgebied gelden voor het doen van onderzoek.

Toelichting BKO:

Deze standaard betreft de kwaliteit van het onderzoekproces. Voorop staat, dat praktijkgericht onderzoek valide en betrouwbaar is. De onderzoekseenheid beschikt over een geëxpliciteerde standaard voor het voorbereiden, uitvoeren en het evalueren van praktijkgericht onderzoek. De door de Vereniging Hogescholen aanvaarde 'Gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo' (2010) kan als leidraad dienen. Helder is dat het onderzoek is/wordt uitgevoerd volgens de methodologische regels, de onderzoeks- en beroepsethiek en de waarden die binnen het vakgebied en het onderzoekdomein gelden. Bij de visitatie vormt de visitatiecommissie zich, door middel van steekproefonderzoek, een oordeel over de mate waarin de onderzoeksprocessen in overeenstemming met de geëxpliciteerde standaard worden uitgevoerd. De onderzoekseenheid reflecteert op de geëxpliciteerde standaard voor het voorbereiden, het uitvoeren en het evalueren van praktijkgericht onderzoek.

Operationalisering Saxion:

Het lectoraat toont aan dat de kwaliteit van het praktijkgericht onderzoek voldoet aan de standaarden van het vakgebied. Gebruikte methoden, technieken en instrumenten alsmede betrouwbaarheid en validiteit in onderzoek worden altijd beargumenteerd. Ook is van belang dat bij de start van onderzoek, tijdens de uitvoering ervan en bij afronding ervan reflectie plaatsvindt hierover. De inhoudelijke kwaliteit van het onderzoek dat door het lectoraat wordt verricht en de methodologische verantwoording ervan zijn regelmatig onderwerp van gesprek met peers uit het vakdomein en kennisdomein. Lectoraten hanteren daartoe de Saxion-standaard voor peer-review en de gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het HBO. Research Data Management maakt deel uit van de borging van de kwaliteit van het onderzoeksproces.

8. Onderzoeksaanpak

Het lectoraat onderscheidt in het onderzoeksproces de fasen acquisitie, onderzoeksplan, uitvoering, rapportage. Er wordt onderscheid gemaakt tussen studentenonderzoeksopdrachten en onderzoeksopdrachten voor het lectoraat. De externe partij / opdrachtgever wordt van dit onderscheid op de hoogte gesteld. De hoeveelheid studentenonderzoek is aanzienlijk, het zijn veelal kortlopende projecten in het kader van de onderzoeksminoren. Het lectoraat heeft weinig grotere (subsidie)trajecten, die in de voorbereiding ook een zwaarder proces doorlopen. Met twee projecten (TEC4SE en Bewust Verlichten) is het lectoraat daar succesvol in geweest; een recente RAAK-MKB aanvraag ("Een veilig thuis voor ouderen", in samenwerking met het lectoraat Design en Technology) werd niet gehonoreerd.

In een plan van aanpak wordt met de externe partij het proces stap voor stap doorlopen.

Het lectoraat past bij haar onderzoek criteria van toegepast onderzoek toe; dat houdt in dat het onderzoek op wetenschappelijk verantwoorde wijze wordt uitgevoerd, zij het dat de aanzet voor het

onderzoek niet primair in de wetenschappelijke theorievorming ligt, maar ontstaat uit en bijdraagt aan het oplossen van een (maatschappelijk) vraagstuk uit de beroepspraktijk.

De onderzoeken resulteren in concrete producten, zoals analyses en beleidsaanbevelingen, concrete demonstrators en evaluaties en ontwikkeling van effectieve middelen. Van veel van de onderzoeken worden rapportages gemaakt.

De commissie is van oordeel dat het onderzoek methodologisch verantwoord plaats vindt, in overeenstemming met de regels van gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het HBO⁴ (2010). In de gesprekken is gebleken dat onderzoekers/begeleiders bij onderzoeksprojecten die door studenten worden uitgevoerd, wel eens een deel van het onderzoek zelf uitvoeren of afronden teneinde de kwaliteit te borgen. Studenten zien het verschil tussen het product voor de opdrachtgever en het onderzoeksverslag, dat zij maken. In het gesprek met externe stakeholders laten zij weten positief over de onderzoekende houding van de studenten te zijn. Het is duidelijk, dat zij consistent handelen in hun onderzoeksaanpak en onderzoeksmatig onderbouwde producten willen leveren.

9. Peer review

Alle onderzoeksprojecten ondergaan enigerlei vorm van peer review. Bij de projecten van de studenten zijn er in alle fasen meerdere meelezers en mede-beoordelaars van de producten. Bij grotere subsidieaanvragen (zoals RAAK) en promotietrajecten vindt standaard peer review plaats.

De ZE geeft een voorbeeld van een externe peer review, die heeft geleid tot afwijzing van een aanvraag (te weten de RAAK-MKB aanvraag "een veilig thuis voor ouderen"), omdat de behoefte van de eindgebruiker onvoldoende in beeld was gebracht. Bij een volgend project houdt het lectoraat sessies ('keukentafelgesprekken') om behoefte en veiligheidsproblemen van de doelgroep in beeld te brengen. Daarbij worden studenten ingeschakeld.

De commissie ziet dat het lectoraat in voldoende mate gebruik maakt van peer review voor de methodologische en inhoudelijke kwaliteit van het onderzoek en zet de feed back in voor verbetering van het onderzoeksproces.

Oordeel standaard 3: De commissie beoordeelt deze standaard als voldoende.

⁴ De gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo is via [deze link](#) te vinden op Connect

4. Resultaten en impact

Normtekst BKO:

De onderzoekseenheid realiseert voldoende relevantie op het gebied van:

- ***kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein;***
- ***de beroepspraktijk en maatschappij;***
- ***onderwijs en professionalisering.***

Het onderzoek heeft in voldoende mate impact op de hiervoor omschreven gebieden.

Toelichting BKO:

Bij deze standaard gaat het om de resultaten en de impact van het onderzoek en daarmee in hoeverre de door onderzoekseenheid gehanteerde indicatoren worden behaald. De indicatoren geven aan om welke soorten producten het gaat waarbij uitsplitsing plaatsvindt naar de drie genoemde gebieden:

- Kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein. Kennis en inzichten worden via uiteenlopende kanalen aan de diverse doelgroepen overgebracht;
- Beroepspraktijk en maatschappij. Het onderzoek aan hogescholen is geworteld in de beroepspraktijk en sterk gebonden aan een toepassingscontext. De vraagstellingen worden ingegeven door de professionele praktijk ('real life'-situaties), in zowel profit- als non-profitsectoren. Het onderzoek genereert vervolgens kennis, inzichten en producten die bijdragen aan het oplossen van de problemen in de beroepspraktijk en/of aan de ontwikkeling van deze beroepspraktijk;
- Onderwijs en professionalisering. Het onderzoek aan hogescholen kent een sterke verbinding met de andere activiteiten van het hoger beroepsonderwijs. Deze verloopt in hoofdlijn langs twee sporen: de verbinding met het onderwijs en de professionalisering van het onderwijzend personeel (van docent naar docent-onderzoeker) ten behoeve van het onderwijs en/of het uitvoeren van onderzoek.

Het gaat om bij alle drie de gebieden om producten, het gebruik van producten alsmede om blijken van waardering.

Operationalisering Saxion:

Saxion heeft indicatoren⁵ vastgesteld waarmee de relevantie van de gerealiseerde resultaten van een lectoraat in beeld wordt gebracht. Het lectoraat gebruikt deze indicatoren, dat wil zeggen dat ze daarbij haar ambities heeft bepaald en laat zien wat de resultaten zijn in termen van producten, gebruik en impact ervan. De indicatoren zijn nadrukkelijk bedoeld als ondersteunend hulpmiddel in zowel het interne als externe debat (met peers) over het stellen van doelen, de realisatie van die doelen en welke erkenning en waardering daaraan gekoppeld kan worden: ze moeten helpen om een ontwikkelingsgerichte dialoog te voeren.

10. Resultaten en impact kennisontwikkeling

Bij de ZE is een publicatielijst 2013 t/m 2016 gevoegd, met daarin opgenomen de publicaties met betrokkenheid van een docent-onderzoeker (publicaties van studenten zijn niet opgenomen). De lijst

⁵ Prestatie-indicatoren praktijkgericht onderzoek zijn via [deze link](#) te vinden op Connect

omvat onderzoeksrapportages, wetenschappelijke publicaties/conferencepapers, presentaties publicaties in professionele (digitale) bladen, bijdragen aan literatuur.

Geconstateerd wordt dat het lectoraat een variatie in deze producten realiseert. Het gaat in hoge mate om onderzoeksrapportages en presentaties/workshops. Kijkend naar 2015 en 2016 heeft het lectoraat in 2015 één peer-reviewed publicatie gerealiseerd. In de tabel op pg. 39 van de ZE geeft het lectoraat aan, dat in 2015 8 en in 2016 7 aan peer review onderworpen publicaties zijn gerealiseerd. Per saldo moet het dan (in 2015) gaan om een aantal externe presentaties (geen publicaties, wel dikwijls papers) en (in 2016) om een aantal hoofdstukken in het 'Basisboek Integrale Veiligheid'. Alle medewerkers van het lectoraat leveren in meer of mindere mate bijdragen aan de producties.

De resultaten stemmen in behoorlijke mate overeen met de doelstellingen. Voor 2016 ging het bijvoorbeeld om: in elk geval 1 à 2 internationale publicaties; toename van peer-reviewed publicaties; start van een derde promotie traject.

De commissie is van oordeel, dat resultaten van de diverse onderzoeken met op zichzelf betekenisvolle impact voor de betreffende individuele gevallen, mogelijkheden bieden voor sterkere bijdragen aan nieuwe inzichten, kennisontwikkeling en -opbouw. Het lectoraat zou door overkoepelende producties, door het combineren van het vele materiaal, daadwerkelijk kunnen bijdragen aan the state of the art in toegepast onderzoek. Bundeling op thema zou veel mogelijkheden kunnen geven voor verzamelpublicaties over onderzoek. Het werkveld geeft daarbij aan dat dit een taak is van de UAS, omdat zij slechts 'single case' onderzoeken gepresenteerd krijgen, en een duidelijke meerwaarde zien in de combinatie van deze onderzoeken.

In de ZE schrijft het lectoraat meer aandacht te willen besteden aan de integratie van de uitkomsten van de diverse onderzoeken, zoals dat in de afgelopen periode reeds is gebeurd binnen het project Bewust verlichten. Hierbij werd een tiental projecten op vergelijkbare manier en rond een vergelijkbaar thema uitgevoerd. Door vergelijking van deze casussen kan een begin van een evidence-based practice worden gemaakt.

Ook de externe stakeholders bepleiten het belang van kennisopbouw. Hoewel de beroepspraktijk product- en praktisch-gedreven is, ziet zij het belang van combineren van projectresultaten en disseminatie (bijvoorbeeld via SVOB).

Al met al zijn de resultaten van het lectoraat op het gebied van kennisontwikkeling binnen het eigen onderzoeksdomein in termen van producten, gebruik en impact voor de individuele situaties zichtbaar en naar tevredenheid. Om in de toekomst een rol van betekenis te kunnen vervullen in het vakgebied is zijn bijdragen the state of the art in toegepast onderzoek nodig.

11. Resultaten en impact beroepspraktijk en maatschappij

De onderzoeken resulteren in concrete producten, zoals analyses en beleidsaanbevelingen (zoals bij onderzoekslijn Veilige Inrichting van de Leefomgeving), concrete demonstrators (zoals bij de onderzoekslijn Netcentrische Informatievoorziening en hulpmiddelen) en evaluaties en ontwikkeling van effectieve risicocommunicatie-middelen. Van veel van de onderzoeken worden rapportages gemaakt.

Met de resultaten draagt het lectoraat daadwerkelijk bij aan het oplossen van de vraagstukken die door externe partijen / opdrachtgevers zijn aangedragen en/of aan de ontwikkeling en innovatie van de beroepspraktijk. In de ZE noemt het lectoraat ettelijke voorbeelden.

Op de onderzoekslijn 'Veilige inrichting van de leefomgeving' zijn dat onder meer: het project 'Bewust Verlichten' (effect aanpassing openbare verlichting op veiligheidsbeleving) en diverse onderzoeken naar veiligheid en veiligheidsbeleving in de directe woonomgeving. De resultaten worden door de betrokken externe instanties gebruikt.

Op de onderzoekslijn 'Technologische hulpmiddelen en netcentrische informatievoorziening' zijn dat drie grote projecten: TEC4SE (ontwikkeling en test van gebouwinformatiesysteem); MOSES (onderzoek naar beschikbaarheid van actuele en betrouwbare geografische gebouwinformatie voor positiebepaling van hulpverleners); Generation of up-to-date 3D city models for watermanagement (zoeken naar nieuwe toepassingen van 3D stadmodellen in het veiligheidsdomein). De opbrengst is dat kan worden aangetoond, dat goede informatievoorziening kan leiden tot betere bestrijding van calamiteiten. Toepassing in de beroepspraktijk en effectiviteitsmeting zouden nog moeten volgen.

In de onderzoekslijn 'Veiligheidsbewustzijn en -cultuur' zijn dat onder andere: onderzoek naar effectiviteit van de Riskfactory op risicobewustzijn; onderzoek naar effectieve risicocommunicatie-middelen bij spoorvervoergevaarlijke stoffen; onderzoek naar de verbetering van doelrealisatie van crisiscommunicatie bij de rampenbestrijding op de BES eilanden. Op deze onderzoekslijn kan worden gesteld dat sprake is van een goede en perspectiefrijke start.

Een aanduiding van concrete aantallen analyses en beleidsaanbevelingen; demonstrators; evaluaties van effectieve risicocommunicatie-middelen is door het lectoraat niet aangereikt. Op basis van de ingeziene onderzoeksrapportages kan de commissie stellen, dat het voor de beroepspraktijk om waardevolle opbrengsten gaat die in veel gevallen worden benut. Verschillende opbrengsten van onderzoeksprojecten worden benut in de beroepspraktijk en/of (tegelijkertijd) in vervolgonderzoek nader onderzocht.

Met de externe samenwerkingspartners en het lectoraat zelf, deelt de commissie het inzicht, dat de meerwaarde van een lectoraat pas echt zichtbaar wordt door nadere analyse van diverse onderzoeksopbrengsten, leidend tot meer generieke kennis evidence-based innovatie van de beroepspraktijk.

12. Resultaten en impact onderwijs en professionalisering

Het lectoraat heeft mede aan de wieg gestaan van de opleidingen IVK en SEC. Daarnaast heeft dit lectoraat substantieel bijgedragen aan de professionalisering docenten op het gebied van onderzoek in onderwijs. Nu zijn (zij het enkele) docenten op projectbasis betrokken bij onderzoek in de onderzoeksminoren, en is overigens de verbinding met de opleidingen IVK en SEC afhankelijk van de docent-onderzoeker, die onderzoeksresultaten gebruikt in zijn/haar onderwijs. Op het gebied van professionalisering heeft het lectoraat workshops verzorgd voor docenten en studenten over GIS-toepassing; de workshop is een vast onderdeel geworden in het curriculum van IVK. Het lectoraat levert overigens geen andere bijdrage aan deskundigheidsbevordering van docenten dan aan degenen die participeren in het lectoraat.

De bijdrage die het lectoraat levert door onderwijsmateriaal (in de vorm van het 'Basisboek Integrale Veiligheid' en ook het boek 'Ruimtelijke Ordening en Veiligheid') laat onverlet dat de opleidingen en het lectoraat elkaar meer zouden moeten opzoeken en samen zouden moeten werken aan onderwijs en onderzoek, dat met elkaar verbonden is. Het voorstel om aan onderzoeksthema's groepen van docenten en externen te formeren, is in dat licht interessant. Het besluit om in samenwerking een Safety & Security Lab te realiseren, dat per september 2018 operationeel moet worden, is dat eveneens.

Een perspectiefrijke samenwerking behoeft evenwel eerst het gezamenlijk formuleren van thema's die centraal in onderwijs en in onderzoek (zouden moeten) staan. De visie van de beroepspraktijk is daarbij van grote betekenis. Betrokkenheid bij of deelname van het lectoraat aan de curriculumcommissie kan bijdragen aan het organiseren van feedback van het onderzoek naar het onderwijs.

De commissie heeft begrepen dat het concreet maken van de schets van het nieuwe lectoraat op zeer korte termijn plaatsvindt. Van belang is dat dat gebeurt in nauw samenspel. De door alle betrokkenen afgegeven signalen in de gesprekken, zijn vertrouwenwekkend.

Er zijn drie promovendi verbonden aan het lectoraat. Twee promoties bevinden zich in de afrondende fase: Milou Kievik over risicocommunicatie ('Prevent riskconflict escalation: the role of framing') en Bernadette Holtkamp over Leervermogen van de GHOR organisatie. Recent is Eleftheria Makri gestart met een onderzoek naar 'Encryptietechnologie bij privacy-gevoelige data'.

Oordeel standaard 4: De commissie beoordeelt deze standaard als voldoende.

5. Evaluatie van processen en resultaten

Normtekst BKO:

De onderzoekseenheid voert regelmatig en systematisch evaluatie uit van de onderzoeksprocessen en resultaten. Aan de uitkomsten daarvan verbindt de onderzoekseenheid waar nodig verbeteringen.

Toelichting BKO:

De standaard is bedoeld om de zorg voor de kwaliteit van het praktijkgerichte onderzoek te borgen. De onderzoekseenheid beschikt hiertoe over relevante managementinformatie en maakt gebruik van een samenhangend geheel aan meet- en evaluatie-instrumenten. De opvolging van de externe visitatie maakt hier deel van uit. De meet- en evaluatieresultaten leiden tot reflectie waaruit verbeteracties voortvloeien voor het onderzoeksprofiel, het onderzoeksprogramma en de organisatie en uitvoering van het onderzoek.

Operationalisering Saxion:

Lectoraten van Saxion tonen aan dat zij in actieve samenspraak met stakeholders doelgericht, systematisch, structureel, continu en cyclisch werken aan behoud van en verbetering van de kwaliteit van praktijkgericht onderzoek. Zij hanteert daartoe een kwaliteitsbeleid dat PDCA-werken mogelijk maakt. Het PDCA-werken blijkt uit de aantoonbare resultaten van kwaliteitsbeleid en de opvolging van die resultaten, de kwaliteitscultuur en de mate waarin de stakeholders de verbetergerichte attitude in de praktijk (h)erkennen, zelf hanteren en waarderen.

13. Kwaliteitsbeleid, evaluaties, verbeterbeleid, verbetermaatregelen

Op basis van de informatie in de ZE en de onderliggende documenten (met name de bijlagen 4 en 17 t/m 24 van de ZE) kan gesteld worden dat er sprake is van systematische ontwikkeling, verbetering en vernieuwing van het onderzoeksprogramma, de uitvoering ervan en de resultaten ervan.

In de verlengingsaanvraag (bijlage 4 van de ZE) bouwt het lectoraat voort op de resultaten van de jaren 2008–2012 en presenteert ze haar plannen voor de periode 2013–2017. Het centrale thema is 'Veilig wonen en werken'. Zij kwantificeert en onderbouwt haar doelen.

In jaarplannen (bijlagen 17 t/m 20 bij de ZE) en jaarrapportages is te zien hoe de realisatie van het werkplan uit de verlengingsaanvraag verloopt, en worden toelichtingen gegeven. In de tabellen in bijlage 1 van de ZE geeft het lectoraat een geconsolideerd beeld van de resultaten.

Een beknopte analyse op hoofdlijnen geeft het volgende beeld:

- Verhouding 1^e/2^e – 3^e geldstroom is compleet gekanteld (van 45:55 in 2013 naar 77:23 in 2016);
- Werkveldtevredenheid is hoog (in 2016 zelfs een 9,0);
- Participatie in internationale kennisallianties fluctueert (van 3 tot 5);
- Personeelsformatie daalt (van 3,86 in 2013, via 3,0 in 2014 en 2,3 in 2015 naar 3,3 in 2016);
- Groot aantal studenten dat deelneemt aan onderzoeksminoren;
- Producten met behoorlijke doorwerking in de beroepspraktijk en kansen voor vervolgonderzoek en -ontwikkeling;
- 2 (nu zelfs 3) promotietrajecten;
- Continue productie van onderzoeksrapportages, publicaties en presentaties.

De voortgang en de ontwikkelingen worden jaarlijks geëvalueerd. Geconstateerd kan worden dat de evaluatie en ontwikkeling zich met name richt op de mogelijkheden die zich voordoen op het onderzoeksdomein (zoals TS&S en cybersecurity). Daar wordt dan ook effort in gestoken, met het reeds genoemde versnipperingsgevaar van dien. Een grondige analyse van het perspectief en daarvan afgeleid profiel van het lectoraat vindt nu plaats. Dat is goed en nodig.

Andere aandachts- en verbeterpunten worden wel benoemd, maar hebben dikwijls niet geleid tot verandering van de situatie. Het gaat dan met name om de inzetbaarheid van docent-onderzoekers. In algemene zin hebben organisatorische ontwikkelingen binnen het lectoraat tijdens de evaluatieperiode (bezetting, expertise) wezenlijke impact gehad op het functioneren van het lectoraat.

14. Kwaliteitscultuur

In het lectoraatsteam is voldoende kritische massa, die er borg voor staat dat het eigenaarschap voor de kwaliteit van het onderzoek voldoende aandacht krijgt. De aanpak van de onderzoeken geeft daar blijk van: de tussentijdse evaluatie van onderzoeksprojecten en de inzet van peer review zijn daar illustraties van. Het gehele lectoraatsteam is betrokken bij (het stimuleren van) de kwaliteitsdiscussie.

15. Betrokkenheid stakeholders

Stakeholders zijn betrokken bij de 'vulling' van de onderzoekslijnen, simpelweg doordat het lectoraat de (maatschappelijke) vraagstukken kent en 'ophaalt'. Bij de uitvoering van het programma is de betrokkenheid van de beroepspraktijk groot en de betrokkenheid van het onderwijs 'bescheiden' (indien mogelijk, gegeven de opdracht en/of de inzetbaarheid). Een uitzondering geldt voor de onderzoeksminoren, waar veel studenten aan deelnemen en per minor een docententeam.

Eerder is al geconstateerd dat (externe en interne) stakeholders niet of nauwelijks betrokken zijn geweest bij de keuze en formulering van de onderzoekslijnen en bij ontwikkeling, verbetering en vernieuwing van het onderzoeksprogramma. Zodra kansen zich voordoen en/of keuzes zijn gemaakt, realiseert het lectoraat interne en externe samenwerking.

In het gesprek hebben externe stakeholders aangegeven dat zij positief zijn over de samenwerking bij de uitvoering van het programma, maar dat hun betrokkenheid bij dat programma zelf groter moet. De commissie heeft het belang daarvan al onderstreept.

16. Managementinformatie

Het lectoraat beschikt over informatie over de uitvoering en resultaten van het onderzoeksprogramma. Zij maakt daarvoor gebruik van de prestatie-indicatoren praktijkgericht onderzoek van Saxion. In de ZE en in de jaarplannen en -rapportages geeft het lectoraat inzicht in haar doelen (streefwaarden) en realisatie. Het lectoraat zou er goed aan doen om de resultaten die zij voor de externe partners en opdrachtgevers wil realiseren en gerealiseerd heeft, ook te kwantificeren in termen van soorten producten (zoals zelf genoemd: analyses en beleidsaanbevelingen; demonstrators; evaluaties van effectieve risicocommunicatie-middelen).

Het lectoraat gebruikt de informatie om de voortgang en resultaten toe te lichten en te verklaren. In die zin fungeren de prestatie-indicatoren als sturingsmechanismen.

Oordeel standaard 5: De commissie is van oordeel dat het lectoraat voldoet aan deze standaard.

Bijlage: Dagprogramma tussenevaluatie lectoraat Risicobeheersing op 5 juli 2017

Tijd	Gespreksgroep	Deelnemers
8.30u - 8.45u	Ontvangst evaluatie-commissie door Wilbert Rodenhuis	Prof. dr. Emile Kolthoff, hoogleraar criminologie aan de faculteit Rechtswetenschappen Open Universiteit, lector Ondermijning Avans Hogeschool Dr. S. Bader, afdelingshoofd Centrum Veiligheid RIVM Dr. Guido Bruinsma, associate lector Digitalization in HRM (Voorzitter) Drs. Paul Nieuwenhuis (secretaris)
8.45u - 9.45u	Vorbereiding commissie	
9.45u - 10.30u	Verantwoordelijke directeur	Stephanie ter Borg, directeur Academie Bestuur, Recht & Ruimte
10.30u - 10.45u	Overleg commissie	
10.45u - 11.30u	Lector	Drs. Wilbert Rodenhuis, lector Risicobeheersing
11.30u - 11.45u	Overleg commissie	
11.45u - 12.30u	Docent-onderzoekers/ medewerkers lectoraat	Dr.ir. Jeroen Neuvel Kerstin Takken Msc & Dr. Harm Jan Korthals Altes Dr. Ellen Misana Drs. Trijntje van Dijk Ir. Wim Smeitink Dr. Ynze van Houten
12.30u - 13.30u	Lunch commissie	
13.30u - 14.15u	Gesprek met externe stakeholders / klanten / samenwerkingspartners	Daaf de Kok, Licht en Donker advies Rob Schouten, Nieuwbeeld Wouter Stol, hoogleraar OU, lector Noordelijke Hogeschool, Politie Academie

Tijd	Gespreksgroep	Deelnemers
		Erik de Vries, Dutch Risk, oud voorzitter ASIS Benelux Cora van der Zwam, SVOB bestuur
14.15u - 14.30u	Overleg commissie	
14.30u - 15.15u	Gesprek met interne samenwerkingspartners	Dr. ir. Wouter Teeuw, Lector Ambient Intelligence Dr. ir. Dirk Bekke, Lector Mechatronica Bruce Rinsampessy, Opleidingscoördinator IVK en SEC:
15.15u - 15.30u	Overleg commissie	
15.30u - 16.15u	Gesprek met studenten	Sjoerd Wolters, Student IVK 3 ^e jaar, minor Fysieke Veiligheid Andrea Vereijken, Student Chemie 3 ^e jaar, minor Fysieke Veiligheid Vincent Kamp, Student IVK (afgestudeerd).
16.15u - 17.00u	Overleg commissie	
17.00u - 17.30u	Terugkoppeling door evaluatiecommissie	Zes gesprekpartners en medewerker Bureau Kwaliteitszorg

Kom
verder

SAXION

Verklaring van onafhankelijkheid evaluatie lectoraat ~~XXXX~~ *Rinickbeheering*

Ondergetekende: *Sam Bader*

Lid van de evaluatiecommissie lectoraat *Rinickbeheering*

Evaluatiedatum: *5 Juli 2017*

Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met het hierboven genoemde lectoraat noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met het te beoordelen lectoraat en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panelid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van het betreffende lectoraat;
- Het panelid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van het lectoraat;
- Het panelid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van het betreffende lectoraat;
- Het panelid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan het lectoraat of activiteiten van het lectoraat heeft gesubsidieerd;
- Het panelid geen promotor mag zijn van leden van het lectoraat;
- Het panelid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panelid en:
 - De lector;
 - De medewerkers van de kenniskring;
 - De overige gespreksgenoten van de evaluatiecommissie tijdens de evaluatiedag;
 - De overige leden van de evaluatiecommissie.

Naam: *Sam Bader*

Geboortedatum: *12 oktober 1977*

Datum: *10 augustus 2017*

Handtekening:

saxion.nl

** hierbij dient wel opmerkzaam te worden dat de lectoraatsmedewerker
Jeroen Nieuwe ten tijde van de evaluatie gepromoveerd is bij het RIVM.
Hiertoe is geen sprake van een formele hiërarchische relatie.*

7. BIJLAGEN

7.1. Verklaring van onafhankelijkheid (visitatie)

Ondergetekende: Emile Kolthoff

Lid van het visitatiepanel van de onderzoekseenheid: Lectoraat Risicobeheersing Saxion Hogeschool

Visitatiedatum: 5 juli 2017

Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met de hierboven genoemde onderzoekseenheid noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met de te beoordelen onderzoekseenheid en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panellid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van de betreffende onderzoekseenheid;
- Het panellid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan de onderzoekseenheid of activiteiten van de onderzoekseenheid heeft gesubsidieerd;
- Het panellid geen promotor mag zijn van leden van de onderzoekseenheid;
- Het panellid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panellid en:
 - De lector;
 - De medewerkers van de kenniskring;
 - De overige gespreksgenoten van het visitatiepanel tijdens de visitatiedag;
 - De overige visitatiepanelliden.

Naam: Emile Kolthoff

Geboortedatum: 25-7-1958

Datum: 29-9-2017

Handtekening: